

Portalen

Juni 2022

: [Klicka och skriv]

Bilaga Portal från arbetsgrupp 1

Webbaserad portal för översyn av insatser som rör kompetensförsörjning och livslångt lärande

Ett behov identifierades av att skapa överblick av pågående insatser som rör kompetensförsörjning och livslångt lärande

Den breda samverkan som sker inom KLL har tydliggjort svårigheter att få en översyn av insatser som sker för att främja det livslånga lärandet. Detta försvårar för samarbete och erfarenhetsutbyte mellan systemets olika aktörer. Ett sätt att skapa en bättre översyn och förutsättningar för olika aktörer att få en gemensam kunskapsnivå är en webbaserad portal som sammanställer *pågående och planerade* insatser inom centrala områden som på olika sätt rör det livslånga lärandet.

Ordförandegruppen inom AG1 tog i juni 2022 beslut att låta Ramboll utveckla en digital prototyp av en webbsida under arbetsnamnet Livslångt Lärande Sverige för att demonstrera hur en webbaserad portal kan utformas för att samla och tillgängliggöra insatser som sker för att stärka det livslånga lärandet på olika nivåer och inom olika sektorer.

Syfte och förväntade nyttor med portalen

Portalen ska ge en lättillgänglig överblick av arbetet som sker för att främja kompetensförsörjning och det livslånga lärandet på kommunal, regional, nationell och EU-nivå inom offentlig, privat och ideell sektor. **Syftet med portalen är att bidra till kunskapshöjning, inspiration, nätverk och kompetensutveckling för individer som i sin yrkesroll på olika sätt arbetar med kompetensförsörjning.** Genom bättre kunskap om aktörernas respektive aktörs arbete och perspektiv kan potentialen till samverkan identifieras och aktiviteter synliggöras. När olika insatser och aktörer bättre förhåller sig till och lär av varandra kan kompetensförsörjningssystemet som helhet fungera mer effektivt.

Ambitionen är att skapa en överblick av den stora mängd kompetensrelaterade insatser som genomförs av olika departement, myndigheter, regioner, kommuner samt av privat och ideell sektor. Portalen kan även bidra till kunskap- och

erfarenhetsutbyte. Portalen förväntas skapa olika typer av nyttor för olika aktörsgrupper, vilka redovisas nedan.

Tabell 1 Exempel på portalens nyttor för olika aktörsgrupper

Målgrupp	Exempel på potentiella nyttor
Regeringskansliet	Översyn av vad som sker inom systemet, möjlighet att snabbt nå ut med information till berörda aktörer, samla lärdomar för nya insatser med bäring på det livslånga lärandet.
Myndigheter	Översyn av regeringsuppdrag och insatser inom den egna och andra myndigheter för ökad samordning och kunskapsdelning.
Regioner och kommuner	Översyn av insatser och resurser, goda exempel på arbetssätt samt möjlighet att identifiera samarbetspartners och kunskapsdelning
Företag	Översyn av resurser och utlysningar som kan nyttjas för att främja det egna livslånga lärandet.

Framtagande av en prototyp för att synliggöra portalens funktion och nytta

Framtagandet av en prototyp av en webbaserad portal skedde i en stegvis process. Under framtagandet av portalen skedde löpande diskussioner om portalens innehåll och funktion med övriga delar av processtödet och deltagare i AG1. En överblick av respektive steg av genomförandet illustreras nedan och beskrivs i efterföljande delkapitel.

Tabell 2 Huvudsakliga steg i utvecklingen av en prototyp av portalen

1	2	3	4	5
Val av ämnesområden för portalen Val av ämnesområden som portalen ska fokusera på att redovisa pågående insatser inom	Kategorisering av insatstyper Val av insatstyper som ska redovisas för att fånga pågående aktiviteter inom respektive ämnesområde	Definiera informationsstruktur Val av vilken information som ska samlas in och presenteras för respektive insatstyp	Kartläggning av insatser Identifiera och sammanställa information om relevanta insatser sorterat på ämnesområde	Utveckling av prototyp av webbsida Framtagande av en digital dummy av webbsida för att visa på potential och funktionalitet för portalen

Steg 1: Val av ämnesområden som portalen skulle fokusera på

Det sker ett stort antal insatser som rör kompetensförsörjning och livslångt lärande. Dessa insatser kan sorteras på flera potentiella sätt – exempelvis utifrån ansvarigt departement, myndighet, finansiärer av insatsen eller berörda utbildningsformer och branscher. AG1 tog ett beslut att utgångspunkten för portalen bör vara att den tänkta besökaren har ett problem eller informationsbehov som rör ett specifikt ämnesområde eller frågeställning. Portalen skulle således samla och sortera information om pågående eller planerade insatser utifrån ett antal fördefinierade ämnesområden. Dessa områden skulle vara det första som besökaren såg när den besökte portalen.

I ett första steg definierades ämnesområdena som skulle redovisas på portalen. Beslut togs att områdena skulle utgå från de olika arbetsgruppernas fokusområden inom KLL. Sex huvudområden identifierade där behovet av lärande, samordning och samskapande var särskilt stort. Varje huvudområde innehöll i nästa led ett antal delområden. Identifierade områden listas i tabellen nedan.

Tabell 3 Valda huvud- och delområden att inkludera i portalen

Huvudområde	Tillhörande delområde
Prognoser och analyser av framtida kompetensbehov	Prognoser och analyser som genomförs av: <ul style="list-style-type: none">- Myndigheter- Regioner- Branschföreträdare
Kartläggning och bedömning av individers reella kompetens	<ul style="list-style-type: none">- Validering mot arbetslivets kvalifikationer genom standarder/kriterier/kvalifikationer formulerade av yrken eller bransch- Validering mot det formella utbildningssystemets kvalifikationer
Kompetensutveckling under yrkeslivet	<ul style="list-style-type: none">- Främja attityder och incitament för kompetensutveckling- Skapa överblick av utbildningar riktade till yrkesverksamma- Utforma utbildningar anpassade för yrkesverksamma
Studie- och karriärvägledning	<ul style="list-style-type: none">- Studievägledning- Karriärvägledning- Förbättrat synliggörande av utbildningsutbud för unga- Omställning
Internationell rekrytering	<ul style="list-style-type: none">- Attrahera, behålla och integrera internationell spetskompetens

Stärkt koppling mellan arbetsliv och skola

Insatser för att stärkt koppling mellan arbetsliv och skola för respektive utbildningsform:

- grundskola
- gymnasium och vuxenutbildning
- yrkeshögskola
- högre utbildning

Steg 2: Definiera insatstyper att redovisa inom respektive fokusområde

Idag saknas en översikt som på ett enkelt och lättillgängligt sätt visar på viktiga insatser som sker eller planeras inom de ämnesområden som presenteras ovan. För att möjliggöra en sådan översikt krävs det i ett första led att begreppet "insats" definieras och operationaliseras. Ett beslut togs att en insats skulle avgränsas till att bestå av följande insatstyper:

- Pågående eller beslutade regeringsuppdrag
- Pågående eller beslutade offentliga utredningar och kommittéer
- Pågående och planerade utlysningar
- Statsbidrag
- Pågående tongivande projekt

För varje ämnesområde samlas således information om insatser som faller inom någon av ovanstående insatstyper. Att avgränsa portalen till att fokusera på förbestämda insatstyper skapar en ökad tydlighet för besökaren. Strukturen möjliggör även för en besökare att sortera den information den vill se både utifrån ämnesområde och insatstyp.

Steg 3: Definiera vilken information som ska samlas in för respektive insats

Beslut togs att följande informationskategorier skulle samlas in och redogöras på ett strukturerat sätt för varje enskild insats.

- Namn på insats
- Vilken huvud- och delområde som insatsen hör till
- Typ (regeringsuppdrag, utredning, statsbidrag, utlysning, projekt)
- Huvud/delansvarig
- Avnämare/målgrupp
- Tidsperiod
- Kort sammanfattning

- Budget
- Ev. Branschfokus
- Geografisk täckning
- Länk till mer info

Steg 4: Kartläggning av insatser inom valda fokusområden med stöd av flera arbetsgrupper inom KLL

En kartläggning genomfördes av planerade eller pågående insatser som föll inom utpekade ämnesområden och tillhörande insatstyper. Kartläggningen byggde på en skrivbordsundersökning samt inspel från processtödet och berörda AG inom KLL genom workshops och intervjuer. Arbetet inkluderade flera delar av processtödet och flera arbetsgrupper inom KLL.

Ambitionen med kartläggningen var inte att presentera en heltäckande kartläggning av pågående insatser inom respektive område. Syftet var i stället att identifiera tillräckligt många insatser för utvalda områden för att kunna bygga en prototyp av en framtida portal. Totalt identifierades runt 70 unika insatser som kategoriserades och beskrevs utifrån de informationskriterier som beskrivits ovan.

Steg 5: Utveckling av digital portal och test hos målgrupp

För att undersöka och visa på portalens potential krävs en trovärdig bild över hur slutresultatet kan tänkas se ut. Baserat på kartläggningen utvecklades en så kallad digital mockup av portalen i form av en interaktiv och klickbar webbsida. Portalen byggdes i Wordpress med taggad metadata för att möjliggöra nya sorteringsfunktioner i efterhand. Portalen visades upp och testades för olika delar av KLL vid ett flertal tillfällen genom workshops och intervjuer. Baserat på inspel från olika aktörer utvecklades portalens funktionalitet löpande.

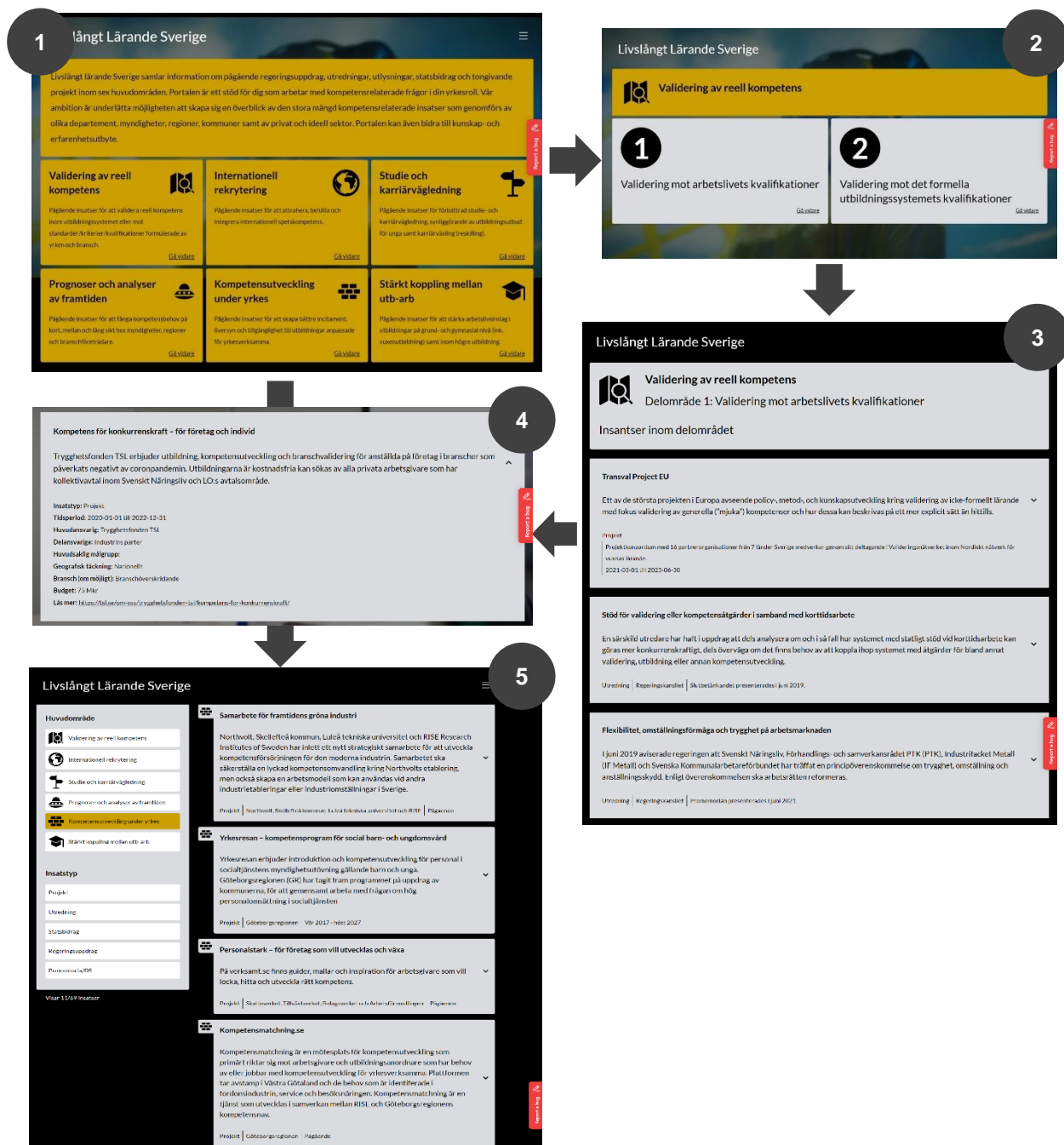
Beskrivning av portalens uppbyggnad och funktionalitet

I följande kapitel beskrivs och illustreras portalens tänkta uppbyggnad. Målsidan är det första som besökaren möter. Besökaren har här två alternativ för att få en översikt av pågående insatser inom de områden som besökaren har ett intresse av. I det första alternativet väljer besökaren att klicka på ett av de sex huvudområden som presenteras på målsidan (se bild 1). Genom att välja ett huvudområde kommer besökaren till en ny vy där berörda delområden presenteras (bild 2) och vilka följs av en rullista av enskilda insatser inom delområdet (bild 3). I rullistan beskrivs

respektive insats på ett kortfattat sätt. När besökaren klickar på en insats öppnas ett större fönster där ytterligare information om insatsen presenteras (bild 4). I det andra alternativet kan besökaren på målsidan välja att direkt gå till en vy där olika huvudområden och insatstyper enkelt kan kombineras (bild 5). Exempelvis kan besökaren enkelt sortera fram alla pågående/planerade utlysningar inom flera huvudområden.

Strukturen på portalen möjliggör för besökaren att snabbt och enkelt få en överblick av pågående insatser. Besökaren kan även prenumerera på händelser som rör enskilda ämnesområden eller insatstyper.

Figur 1 Skärmdumpar av portalen Livslångt Lärande Sverige

Medskick och vägen framåt

I arbetet med att utveckla portalen och i tillhörande diskussioner inom AG1 och med utpekade målgrupper har följande aspekter kring portalens funktionalitet, mervärde och framtid diskuterats.

- **Det finns ett stort upplevt mervärde av portalen hos flera målgrupper.** Idag är det mycket svårt för personer som arbetar med kompetensrelaterade

frågor i sin yrkesroll att skapa sig en överblick av pågående eller planerade insatser rörande kompetensförsörjning och livslångt lärande. Exempelvis kunde vår kartläggning identifiera över 30 pågående insatser enbart inom valideringsområdet på olika nivåer (EU, nationellt, regionalt, kommunalt). Att synliggöra pågående insatser och möjliggöra för besökaren att tillgängliggöra sig denna information utifrån sina egna preferenser underlättar för översyn, lärande och nätverk. För berörda departement och myndigheter underlättar en portal för att kommunicera planerade eller pågående insatser på en gemensam yta till flera målgrupper.

- **Portalen bör vidareutvecklas i en stegvis och behovsdriven process.** Utformning av plattformen bör styras av utpekade målgruppers behov. Det krävs även ytterligare insatser för att fastslå former för finansiering, ägarskap och drift. Det krävs även ytterligare utvecklingsarbete för att fastslå vilka ämnesområden som portalen ska omfatta, vilken information som ska redovisas och vilka funktionaliteter som ska erbjudas – gärna med utgångspunkt i den prototyp som tagits fram inom KLL.
- **Portalen bedöms kunna lanseras till en mindre kostnad, men den kräver en aktiv och varaktig förvaltning.** En webbportal kommer sannolikt enbart att besökas och ha ett mervärde om den är uppdaterad med aktuell information. Därför krävs en aktiv förvaltning av portalen som säkerställer att relevant och kvalitetssäkrad information finns tillgängligt samt att bakomliggande it-infrastruktur är stabil och säker. Insamling av pågående och planerade insatser inom berörda områden kan underlättas om berörda departement, myndigheter, regioner och kommuner själva bidrar till inrapportering av underlag till portalen.